

Scientific Journal

VIRTUS

#34, May, 2019
published since 2014

*Dedicated to the 80th anniversary of the
Luhansk Regional Institute of Postgraduate Pedagogical Education*

2019

ISSN 2410-4388 (Print)
ISSN 2415-3133 (Online)

Scientific Journal *Virtus*

Issue # 34, May, 2019

Published since 2014

*Recommended for publication by the Academic council of the
Volodymyr Dahl East Ukrainian National University
(the proceedings No.10 June 26, 2019)*

*Recommended for publication by the Academic Council of Luhansk
Regional Institute of Postgraduate Pedagogical Education
(the proceedings No.4 June 21, 2019)*

Founder: Scientific public organization
"Sobornist" (Ukraine).

Publisher: Center of Modern Pedagogy "Learning
Without Borders" (Canada).

Partners:

- + Volodymyr Dahl East-Ukrainian National University (Ukraine);
- + Lugansk Regional Institute of Postgraduate Pedagogical Education (Ukraine);
- + Zhytomyr Ivan Franko State University (Ukraine);
- + SE «Lugansk State Medical University» (Ukraine);
- + Consortium for Enhancement of Ukrainian Management Education (Ukraine);
- + Pomeranian Academy in Slupsk (Poland);
- + Baku Islamic University (Azerbaijan);
- + University of the town of Nish (Serbia);
- + Zielonogorski University (Poland);
- + Center of Modern Pedagogy "Learning Without Borders" (Canada).

*Virtus: Scientific Journal / Editor-in-
Chief M.A. Zhurba - May # 34,
2019. - 264 p.*

Editor-in-Chief:

Zhurba M.A., Ph.D., professor, Head of the scientific public organization "Sobornist" (Ukraine).

Deputy Editor-in-Chief:

Kuzmichenko I.O., Ph.D., associate professor, Head of the Department of Humanities of SE «Lugansk State Medical University» (Ukraine);

Talishinski E.B., Ph.D., associate professor, Head of the Department of Public Disciplines of the Baku Islamic University (Azerbaijan);

Starichenko E.V., Head of Analytical Department of the scientific public organization "Sobornist" (Ukraine).

Mainhandling Editor:

Kravchenko Yu.V., Manager on international cooperation of the scientific public organization "Sobornist" (Ukraine).

Journal Indexing:

✓ **Google Scholar** is a freely accessible web search engine that indexes the full text or metadata of scholarly literature across an array of publishing formats and disciplines. The Google Scholar index includes most peer-reviewed online academic journals and books, conference papers, theses and dissertations, preprints, abstracts, technical reports, and other scholarly literature, including court opinions and patents. Google Scholar's database contains roughly 389 million documents including articles, citations and patents making it the world's largest academic search engine.

✓ **Scientific Indexing Services (SIS) (USA)** is academic database which provides evaluation of prestigiousness of journals. The evaluation is carried out by considering the factors like paper originality, citation, editorial quality, and regularity & international presence.

✓ **Citefactor (USA)** is a service that provides access to quality controlled Open Access Journals. The Directory indexing of journal aims to be comprehensive and cover all open access scientific and scholarly journals that use an appropriate quality control system, and it will not be limited to particular languages or subject areas.

✓ **ResearchBib** is open access with high standard indexing database for researchers and publishers. Research Bible may freely index journals, research papers, call for papers, research position.

✓ **Scientific Journal Impact Factor (SJIFactor)** is an international, recognized platform for promoting scientific achievements, as well as supporting publishers and scientific communities interested in state-of-the art research activities in innovation and applied science areas.

✓ **Directory of Research Journal Indexing (DRJI)** is to increase the visibility and ease of use of open access scientific and scholarly journals thereby promoting their increased usage and impact. DRJI supply champion has access to global-renowned content in all discipline areas including magazine and journal articles. DRJI advocate, educate, and provide the central resource for indexing.

✓ **International Innovative Journal Impact Factor (IIJIF)** – academic database was organized with the aim of creating an open platform for scientific research around the world. IIJIF provides the necessary communication of scholars, editors, publishers and conference organizers, through its exclusive services: provides indexing of scientific journals (calculates the impact factor), forms a list of national/international conferences and journals.

**Certificate of Mass Media Registration:
KB № 21060-10860P from 24.11.2014 p.**

Journal Editorial Staff Contact Information.

e-mail: virtustoday@gmail.com

website: <http://virtus.conference-ukraine.com.ua>

© Authors of the Articles, 2019.

© Scientific Journal «Virtus», 2019.

Editorial Board:

Aliyeva S.I., Ph.D., professor, Institute of History National Academy of Sciences of Azerbaijan (Azerbaijan).

Aliyeva S.N., Ph.D., associate professor, Baku State University (Azerbaijan).

Aliyeva Y.N., Ph.D., associate professor, Baku State University (Azerbaijan).

Aliyev M.N., Ph.D., professor, Baku State University (Azerbaijan).

Arslan C.H., Ph.D., professor, Necmettin Erbakan University (Turkey).

Bohonkova J.A., Ph.D., professor, Volodymyr Dahl East-Ukrainian National University (Ukraine).

Chyzhova O.M., Ph.D., professor, National Pedagogical Dragomanov University (Ukraine).

Ciftci S.S., Ph.D., associate professor, Necmettin Erbakan University (Turkey).

De Serio B., Ph.D., professor, University of Foggia President of AIM (Italy).

Dombi-Fáy A., prof. dr., CSc, PhD, dr. hab., Professor of Pedagogy, Faculty of Education Hungary, Szeged University "Juhász Gyula" (Hungary).

Drachuk O.P., Ph.D., associate professor, National Pirogov Memorial Medical University, Vinnytsya (Ukraine).

Fóris-Ferenczi R., Ph.D., associate professor, Docent, Vice-dean, Faculty of Psychology and Educational Sciences, Department of Applied Psychology of the Babeş-Bolyai University (Romania).

Hamarta E.S., Ph.D., professor, Necmettin Erbakan University (Turkey).

Huzhva O.P., Ph.D., professor, Ukrainian State Academy of Railway Transport (Ukraine).

Jovanovic P., Ph.D., professor, University of the town of Nish (Serbia).

Kalko I.V., Ph.D., associate professor, Luhansk Regional Institute of Postgraduate Pedagogical Education (Ukraine).

Karabacak N.N., Ph.D., associate professor, Recep Tayyip Erdogan University (Turkey).

Karlovitz Já.T., Ph.D., associate professor, Óbuda University (Hungary).

Kasyanova O.V., Ph.D., associate professor, Luhansk Regional Institute of Postgraduate Pedagogical Education (Ukraine).

Kasyanova V.A., Ph.D., associate professor, Institute of Chemical Technologies Volodymyr Dahl East-Ukrainian National University (Ukraine).

Komarevtseva I.A., Ph.D., professor, SE «Lugansk State Medical University» (Ukraine).

Korotkova E.A., Ph.D., associate professor of social and humanities science, Department of Donbas State Technical University (Ukraine).

Kravchuk O.O., Ph.D., professor, Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute (Ukraine).

Mennell S., Ph.D., professor, University College Dublin (Ireland).

Mihailovic S., Ph.D., professor, Institute of Serbian Culture Pristina-Leposavic (Serbia).

Moskalyova L.Yu., Ph.D., professor, Melitopol Bogdan Khmelnytsky State University (Ukraine).

Okulicz-Kozaryn W., dr.hab., MBA, Member of the International Scientific Association of Economists and Jurists "Consilium" (Switzerland).

Pagava O.V., Ph.D., associate professor, Luhansk Regional Institute of Postgraduate Pedagogical Education (Ukraine).

Polishchuk O.P., Ph.D., professor, Zhytomyr Ivan Franko State University (Ukraine).

Polovyi M.A., Ph.D. in History, D.Sc. in Political Science, professor, Vasyl Stus Donetsk National University (Ukraine).

Potapenko E.V., Ph.D., professor, Volodymyr Dahl East Ukrainian National University (Ukraine).

Sapenko R., Ph.D., professor, Zielonogorski University (Poland).

Shpak D.O., Ph.D., associate professor, Mykolajiv branch of Kiev National University Culture and Arts (Ukraine).

Radchenko O.V., Ph.D., professor, Pomeranian Academy in Slupsk (Poland).

Rohit Kumar Verma, B.com.L.L.b, Poet & Researcher, Writer, Institute of Law Jiwaji University (India).

Shchudlo S., Ph.D., professor, Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University (Ukraine).

Stoffa Ján, prof. Ing., DrSc., emeritus professor, Palacký University in Olomouc (Czech Republic).

Stoffová V., prof. Ing., CSc., Ph.D., Department of Mathematics and Informatics, Faculty of Education, Trnava university in Trnava (Slovakia).

Svintsitska O.I., Ph.D., associate professor, Zhytomyr Ivan Franko State University (Ukraine).

Szamosközi I., dr., professor, the Faculty of Psychology and Educational Sciences, Department of Applied Psychology of the Babeş-Bolyai University (Romania).

Takács M., prof., dr., Ph.D., professor, Hungarian Language Teacher training Faculty, University of Novi Sad, Subotica (Serbia).

Torgyik Ju., Ph.D., professor, Kodolányi János College (Hungary).

Tsyurupa M.V., Ph.D., professor, National University of Defense of Ukraine (Ukraine).

Ustymenko-Kosorich O.A., Ph.D., professor, Pavlo Tychyna Uman State Pedagogical University (Ukraine).

Vveinhardt J., Ph.D., professor, Vytautas Magnus University, Lithuanian Sports University (Lithuania).

Yeremenko A.M., Ph.D., professor, Volodymyr Dahl East-Ukrainian National University (Ukraine).

Zhurba A.M., Ph.D., associate professor of Department of Social Disciplines and Humanities Donbas State Technical University (Ukraine).

Zavatskaya N.Yev., Ph.D., professor, Volodymyr Dahl East-Ukrainian National University (Ukraine).

The authors of materials are responsible for plagiarism, accuracy of the represented facts, quotes, figures and surnames. Editorial staff reserves the right for insignificant editing and reduction and also literary revision of the articles (with preservation of the main conclusions and style of the author). The editorial board of the journal may not share world outlook of the authors.

CONTENT

PHILOSOPHY

Averianova N.M., Voropayeva T.S.
ARMED CONFLICT IN UKRAINE:
ETHNOFILOSOPHICAL ASPECTS12

Levytskyi O.O.
COMMON LAW NORMS AND REGULATIONS
ON PRIESTLY FORMATION IN SEMINARIES17

Radziska V.D.
MORAL CONFLICTS OF THE SPIRITUAL WORLD
OF PERSONALITY23

Rahimov Komiljon
THE DESCRIPTION OF THE MAQAMS AND HALS
OF TASAWWUF IN «SHARH AT-TA'ARRUF»27

Strielkova Yu.O.
THE CONCEPT OF GOD'S WORD IN DIALECTICAL
THEOLOGY AND CHRISTIAN THEOLOGICAL
AND PHILOSOPHICAL TRADITION39

Tsyurupa M.V.
HUMANITARIAN AND SOCIAL POLITICS:
DYNAMIC SYNTHESIS OF DIFFERENT VARIATIONS
OF ATTITUDE TOWARD HUMAN45

PSYCHOLOGY

Emishyants O.B.
FEATURES OF SELF-PERSONALITY49

Chuhraeva G.V.
PRIMARY INITIALS DISPLAYS
OF PSYCHOLOGICAL INCONSISTENCIES
FOR THE WORKERS OF OPERATIVE
AND SPECIAL SUBDIVISIONS OF POLICE54

PEDAGOGY

Bereka V.Y.
PERSONALITY-ORIENTED APPROACH TO MASTER
OF SCIENCE TRAINING OF FUTURE MANAGERS
IN EDUCATION57

Borovets O.V., Vashchenia L.V.
USING OF HEALTH SAVING TECHNOLOGIES
IN THE EDUCATIONAL PROCESS OF PRIMARY SCHOOL61

Branyska M.M.
COMPREHENSION OF NON-VERBAL MEANS OF
COPMMUNICATION BY CHILDREN WITH AUTISM64

Davydova N.A.
IMPLEMENTATION OF THE MODEL
OF MANAGEMENT OF THE DEVELOPMENT
OF MEDIACULTURE SCHOOL LEADER
IN THE SYSTEM OF METHODOICAL WORK66

Dubovik L.P.
DIDACTIC IDEAS TEACHERS-INNOVATORS
V. SHATALOV69

Diadechko A.M.
THE UKRAINIAN SYSTEM OF POST GRADUATE
STUDIES VIEWED BY PHD STUDENTS72

Zolotarova I.N., Ponomarov O.S.
COMMUNICATIVE AND PROFESSIONAL
COMPETENCES FORMATION
OF FOREIGN STUDENTS75

Ivanenko V.V.
TEACHING LISTENING IN THE COURSE
OF COMMUNICATIVELY-ORIENTED METHODS
FOR TEACHER-ENGINEERS79

Kazanzhy I.V.
MODERN APPROACHES TO PROFESSIONAL TRAINING
OF A PRIMARY SCHOOL TEACHER81

Kazanzhy O.V.
H.C. ANDERSEN'S TALES CONTEXTUAL STUDYING
IN THE PROCESSE OF FUTURE SPECIALISTS
OF PRIMARY SCHOOL PREPARING84

Kapinus O.S.
FEATURES AND CONDITIONS OF DEVELOPMENT
OF REFLECTIVE CULTURE TO FUTURE OFFICERS
OF THE ARMED FORCES OF UKRAINE87

Kovalchuk I.V., Kroitor O.P.
ACTUAL ISSUES OF COOPERATION IN THE TRAINING
OF FUTURE TEACHERS OF LABOR EDUCATION91

Kozubovska I.V., Myhalyna Z.I., Ivanichko I.O.
FOREIGN EXPERIENCE OF THE DEVELOPMENT
OF INTERCULTURAL TOLERANCE AMONG PUPILS94

Kozubovsky R.V., Soyma N.D.
SOCIAL ADAPTATION OF CHILDREN
WITH BEHAVIORAL PROBLEMS IN USA98

Kondratova L.G.
DEVELOPMENT OF PEDAGOGICAL MASTERY
OF TEACHERS OF MUSIC ART BY MEANS
OF DIGITAL TECHNOLOGIES IN CONDITIONS
OF INFORMAL EDUCATION101

Lavinda S.D. APPLICATION OF INNOVATIVE TECHNOLOGIES IN THE FORMATION OF PROFESSIONAL AND COMMUNICATIVE COMPETENCE.....	105
Lyshevskay V.H., Shapoval S.I. COORDINATIVE CAPABILITIES OF MAN	109
Pyatikop I.B. DEVELOPMENT OF THE STUDENTS PROFESSIONAL COMPETENCE OF NON-NONLINGUISTIC UNIVERSITIES IN THE TEACHING OF FOREIGN LANGUAGES PROCESS	112
Pashchenko O.V. PECULIARITIES OF QUALIFIED EMPLOYEES TRAINING WITHIN THE COMPETENCE FRAMEWORK UNDER THE CONDITIONS OF THE IMPLEMENTATION OF THE LAW OF UKRAINE ON «EDUCATION»	117
Prokopiv L.M. PEDAGOGICAL CONDITIONS OF PREPARING A FUTURE TEACHER TO WORK IN RURAL LITTLE SCHOOL.....	124
Rozman I.I. BOOSTING AND MEANS OF POPULARIZATION OF PUBLIC ACADEMIC PUPILS OF UKRAINE	128
Serhiienko N.O. FORMATION OF THE STUDENTS COGNITIVE ACTIVITY BY MEANS OF THE GAME TECHNOLOGIES WHEN LEARNING A FOREIGN LANGUAGE.....	131
Synyshyna V.M., Stoyka O.Y. PROFESSIONAL TRAINING OF PSYCHOLOGISTS IN AMERICAN SYSTEM OF EDUCATION	135
Spivak V.V. RELIGIOUS AND EDUCATIONAL ASPECTS OF PROFESSIONAL PREPARATION FOR THE DKVS OF UKRAINE.....	139

PHILOLOGY

Vylka L.Ya. MOTHER OF GOD IN POETIC WORKS OF K. MORDATENKO	143
Domnich S.P., Petrenko I.P. THE LEXICAL ASPECT IN THE SPECIALTY STUDIES OF FOREIGN STUDENTS.....	147
Kupina I.A. FRAZEOLOGICAL UNITS WITH MEANING «BOUNDARY OF MENTAL HUMAN CONDITION»	152
Nykyforuk T.M. INFLUENCE OF P. KULISH'S POETRY ON POETRY WORKS BY SYDIR VOROBKEVYCH	156

HISTORY

Vasylchuk V.M. ETHNIC GERMAN NAMES IN UKRAINE: HISTORICAL AND CULTURAL CONTEXT	160
Volovodovska V.O. PROFESSOR P.F. TUSHKAN (1867-1942) – POPULAR EXPONENT OF SCIENTIFIC ACHIEVEMENTS OF AGRICULTURAL RESEARCH	165
Ganyk M.P. INTERNATIONAL EFFORTS IN SETTLEMENT OF THE SUNNI-SHIA CONFLICT IN YEMEN AT THE BEGINNING OF THE XXI CENTURY.....	169
Gedin M.S. RECEPTION SLAVOPHILISM ON SOCIAL AND POLITICAL IDEA OF THE MID OF XIX CENTURY	178
Zolotarev V.S. REGARDING THE ISSUE OF THE ROLE OF CONSTITUTIONAL DEMOCRATIC PARTY OF CADETS WITHIN THE BOUNDARIES OF THE PROGRESSIVE BLOC (1915–1917).....	183
Kovalenko S.D. AGRICULTURE OF UKRAINE DURING THE LAST THIRD OF THE 19TH – MIDDLE OF THE 20TH CENTURY: SOCIO-POLITICAL AND ECONOMIC FACTORS OF THE SUPPLY.....	187
Kucheryavyy O.V. ALLELOPATHY PROBLEMS FOR AGRICULTURE: HISTORICAL RETROSPECTIVES.....	194
Lukashevich Ju.L. INFLUENCE OF PUBLIC AGRONOMICS IS ON BECOMING AND DEVELOPMENT OF AGRICULTURAL HIGHER EDUCATION	200
Pecherytsia T.V. VOLODUMUR SHULGUN – THE LIFE DEVOTED IN HONOR OF UKRAINE.....	204

SOCIOLOGY. POLITOLOGY

Kalashnikova N.P., Zhasuzakov S.A. NON-MILITARY INFLUENCE OF THE POLICY «SOFT POWER»: THE CASE OF KAZAKHSTAN.....	207
Martsinko N.M. SECURITY FACTOR OF UKRAINE'S COOPERATION WITH POST SOVIET COUNTRIES AND EUROPEAN INTEGRATION ASSOCIATIONS	213

Onofriichuk V.A., Marchenko V.O.
THE MIDDLE CLASS IN UKRAINIAN SOCIETY:
SOCIAL AND POLITICAL ASPECTS..... 221

Ruptash N.V.
THE WINDOW OF UKRAINIANS
OF THE PRE-CHRISTIAN PERIOD
IN THE SOCIOLOGY HISTORY 224

STATE ADMINISTRATION AND LAW

Dubych K.V.
MANAGERIALISM IN DECENTRALIZATION
OF THE UKRAINIAN POPULATION EMPLOYMENT
SYSTEM: EXTERNAL EXPERIENCE..... 228

Karnaukhova M.D.
NARRATIVE STRATEGY IN THE CONTEXT OF ANALYSIS
OF THE ADMINISTRATIVE DISCURSION 234

Serohina N.O.
LABOR MEDIATION IN UKRAINE DURING
THE POLICY OF MILITARY COMMUNISM
(MARCH 1918 – MARCH 1921)..... 238

Fandeev M.Yu.
ENHANCEMENT OF THE SINGLE INFORMATION
ANALYSIS SYSTEM THAT CARRIES OUT
NATIONAL EMPLOYMENT POLICY IN UKRAINE 242

Kholostova A.M.
FOLLOWING OF HACCP REQUIREMENTS
FOR UKRAINE FOOD ENTERPRISES
AS A COMPONENT OF POPULATION HEALTH CARE 247

ECONOMICS

Bilousova A.Yu., Levenkova A.S.
EVENT TOURISM IN UKRAINE:
THE STATE AND SPECIFICITIES.....253

Lozovsky O.N., Shakhnyuk A.I.
STRATEGY OF OPTIMIZATION
OF COMPETITIVENESS OF DOMESTIC
ENTERPRISES IN MODERN CONDITIONS257

Shedyakov V.E.
DEVELOPMENT OF CREATIVITY
AND CONVEYING SOCIALLY
SIGNIFICANT INNOVATIONS.....260

ЗМІСТ

ФІЛОСОФІЯ

Авер'янова Н.М., Воропаєва Т.С.
ЗБРОЙНИЙ КОНФЛІКТ В УКРАЇНІ:
ЕТНОФІЛОСОФСЬКІ АСПЕКТИ.....12

Левицький О.О.
НОРМИ ТА ПРИПИСИ ЗАГАЛЬНОГО ПРАВА
ПРО ФОРМУВАННЯ ДУХОВЕНСТВА В СЕМІНАРІЯХ17

Радзіцька В.Д.
МОРАЛЬНІ КОЛІЗІЇ ДУХОВНОГО СВІТУ
ОСОБИСТОСТІ23

Рахимов Комилжон
ОПИСАНИЕ СУФИЙСКИХ СТОЯНОК (МАКАМ)
И СОСТОЯНИЙ (ХАЛ) В «ШАРХ АТ-ТА'АРРУФ»27

Стрелкова Ю.О.
КОНЦЕПЦІЯ СЛОВА БОЖОГО
В ДІАЛЕКТИЧНІЙ ТЕОЛОГІЇ ТА ХРИСТИАНСЬКА
ТЕОЛОГІЧНО-ФІЛОСОФСЬКА ТРАДИЦІЯ39

Цюрупа М.В.
ГУМАНІТАРНА ТА СОЦІАЛЬНА ПОЛІТИКА:
ДИНАМІЧНИЙ СИНТЕЗ РІЗНИХ МОДУСІВ
СТАВЛЕННЯ ДО ЛЮДИНИ.....45

ПСИХОЛОГІЯ

Емішянц О.Б.
ОСОБЛИВОСТІ САМОСТАВЛЕННЯ ОСОБИСТОСТІ49

Чухраєва Г.В.
ПЕРВИННІ ІНІЦІАЛЬНІ ПРОЯВИ ПСИХОЛОГІЧНОЇ
НЕУЗГОДЖЕНОСТІ У ПРАЦІВНИКІВ
ОПЕРАТИВНИХ І СПЕЦІАЛЬНИХ ПІДРОЗДІЛІВ ПОЛІЦІЇ54

ПЕДАГОГІКА

Берека В.Є.
ОСОБИСТІСНО ОРІЄНТОВАНИЙ ПІДХІД
ДО МАГІСТЕРСЬКОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ
МЕНЕДЖЕРІВ ОСВІТИ.....57

Боровець О.В., Ващенко Л.В.
УПРОВАДЖЕННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНИХ
ТЕХНОЛОГІЙ В ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС
ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ61

Браницька М.М.
РОЗУМІННЯ НЕВЕРБАЛЬНИХ ЗАСОБІВ КОМУНІКАЦІЇ
ДІТЬМИ З АУТИЗМОМ64

Давидова Н.А.
ВПРОВАДЖЕННЯ МОДЕЛІ УПРАВЛІННЯ
РОЗВИТКОМ МЕДІАКУЛЬТУРИ
КЕРІВНИКА ШКОЛИ В СИСТЕМІ
МЕТОДИЧНОЇ РОБОТИ66

Дубовик Л.П.
СУЧАСНЕ ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНЕ НАВЧАННЯ:
ДИДАКТИЧНІ ІДЕЇ В. ШАТАЛОВА В ДІЇ69

Дядечко А.М.
СИСТЕМА НАВЧАННЯ У ВІТЧИЗНЯНІЙ АСПІРАНТУРІ
ОЧАМИ АСПІРАНТІВ.....72

Золотарева И.Н., Пономарев А.С.
ФОРМИРОВАНИЕ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ
И РЕЧЕВОЙ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ
ИНОСТРАННЫХ СТУДЕНТОВ.....75

Іваненко В.В.
НАВЧАННЯ АУДІЮВАННЮ ІНЖЕНЕРІВ-ПЕДАГОГІВ
КОМУНІКАТИВНО-ОРІЄНТОВАНОЇ МЕТОДИКИ79

Казанжи І.В.
СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ
ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ81

Казанжи О.В.
КОНТЕКСТНЕ ВИВЧЕННЯ КАЗОК Г.К. АНДЕРСЕНА
У ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ
ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ84

Капінус О.С.
ОСОБЛИВОСТІ ТА УМОВИ РОЗВИТКУ
РЕФЛЕКСИВНОЇ КУЛЬТУРИ У МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ
ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ.....87

Ковальчук І.В., Кройтор О.П.
АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ СПІВПРАЦІ У ПІДГОТОВЦІ
МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ.....91

Козубовська І.В., Мигалина З.І., Іваничко І.О.
ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ФОРМУВАННЯ
МІЖКУЛЬТУРНОЇ ТОЛЕРАНТНОСТІ
УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ94

Козубовський Р.В., Сойма Н.Д.
СОЦІАЛЬНА АДАПТАЦІЯ ДІТЕЙ З ПРОБЛЕМАМИ
У ПОВЕДІНЦІ В США98

Кондратова Л.Г.
РОЗВИТОК ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ
ВЧИТЕЛІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА
ЗАСОБАМИ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ
В УМОВАХ НЕФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ101

Лавінда С.Д.
ЗАСТОСУВАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ
ПРИ ФОРМУВАННІ ПРОФЕСІЙНО-
КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ..... 105

Лышевская В.М., Шаповал С.И.
КООРДИНАЦИОННЫЕ СПОСОБНОСТИ ЧЕЛОВЕКА 109

П'ятикоп І.Б.
РОЗВИТОК ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ
СТУДЕНТІВ НЕМОВНИХ ВУЗІВ В ПРОЦЕСІ
НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ..... 112

Пашенко О.В.
ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ КВАЛІФІКОВАНИХ
ПРАЦІВНИКІВ НА КОМПЕТЕНТІСНІЙ ОСНОВІ
В УМОВАХ РЕАЛІЗАЦІЇ ЗАКОНУ УКРАЇНИ
«ПРО ОСВІТУ»..... 117

Прокопів Л.Н.
ПЕДАГОГИЧЕСКИЕ УСЛОВИЯ ПОДГОТОВКИ
БУДУЩЕГО УЧИТЕЛЯ К РАБОТЕ В СЕЛЬСКОЙ
МАЛОЧИСЛЕННОЙ ШКОЛЕ 124

Розман І.І.
АКУМУЛЮВАННЯ ТА ЗАСОБИ ПОПУЛЯРИЗАЦІЇ
НАДБАНЬ ВІДОМИХ ПЕДАГОГІВ УКРАЇНИ 128

Сергієнко Н.О.
ФОРМУВАННЯ ПІЗНАВАЛЬНОЇ АКТИВНОСТІ
СТУДЕНТІВ ЗАСОБАМИ ІГРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ
ПРИ ВИВЧЕННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ 131

Синишина В.М., Стойка О.Я.
ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА ПСИХОЛОГІВ
В СИСТЕМІ ОСВІТИ США 135

Співак В.В.
РЕЛІГІЙНО-ОСВІТНІЙ АСПЕКТ ПРОФЕСІЙНОЇ
ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ДЛЯ ДКВС УКРАЇНИ..... 139

ФІЛОЛОГІЯ

Вилка Л.Я.
МАТІР БОЖА У ПОЕТИЧНИХ ТВОРАХ
К. МОРДАТЕНКА 143

Домнич С.П., Петренко И.П.
ЛЕКСИЧЕСКИЙ АСПЕКТ ИЗУЧЕНИЯ СПЕЦИАЛЬНОСТИ
СТУДЕНТАМИ-ИНОСТРАНЦАМИ 147

Купіна І.О.
ФРАЗЕОЛОГІЧНІ ОДИНИЦІ ЗІ ЗНАЧЕННЯМ
«ГРАНИЧНІСТЬ ПСИХІЧНОГО СТАНУ ЛЮДИНИ» 152

Никифорок Т.М.
ВПЛИВ ПОЕЗІЇ П. КУЛІША НА ПОЕТИКУ
ВІРШОВАНИХ ТВОРІВ СИДОРА ВОРОБКЕВИЧА 156

ІСТОРІЯ

Васильчук В.М.
ЕТНІЧНІ НІМЦІ В УКРАЇНІ:
ІСТОРІКО-КУЛЬТУРНИЙ КОНТЕКСТ.....160

Воловодовська В.О.
ПРОФЕСОР П.Ф. ТУШКАН (1867–1942) –
ПОПУЛЯРИЗАТОР НАУКОВИХ ДОСЯГНЕНЬ
СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ДОСЛІДНОЇ СПРАВИ.....165

Ганик М.П.
МІЖНАРОДНІ ЗУСИЛЛЯ У ВРЕГУЛЮВАННІ
СУНІТО-ШІІТСЬКОГО КОНФЛІКТУ В ЄМЕНИ
НА ПОЧАТКУ ХХІ СТ.169

Гедін М.С.
РЕЦЕПЦІЯ СЛОВ'ЯНОФІЛЬСТВА У СУСПІЛЬНО-
ПОЛІТИЧНІЙ ДУМЦІ СЕРЕДИНИ ХІХ СТОЛІТТЯ.....178

Золотарьов В.С.
ЩОДО ПИТАННЯ ПРО РОЛЬ КОНСТИТУЦІЙНО-
ДЕМОКРАТИЧНОЇ ПАРТІЇ КАДЕТІВ У МЕЖАХ
ПРОГРЕСИВНОГО БЛОКУ (1915-1917 РР.)183

Коваленко С.Д.
СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО УКРАЇНИ
УПРОДОВЖ ОСТАННЬОЇ ТРЕТИНИ ХІХ–
СЕРЕДИНИ ХХ СТ.: СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНІ
ТА ЕКОНОМІЧНІ ЧИННИКИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ187

Кучерявий О.В.
ПРОБЛЕМАТИКА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ
АЛЕЛОПАТІЇ: ІСТОРІЧНА РЕТРОСПЕКТИВА.....194

Лукашевич Ю.Л.
ВПЛИВ СУСПІЛЬНОЇ АГРОНОМІЇ
НА СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТОК
СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ
(КІНЕЦЬ ХІХ – ПОЧАТОК ХХ СТ.).....200

Печериця Т.В.
ВОЛОДИМИР ШУЛЬГІН – ЖИТТЯ
ВІДДАНЕ В ІМ'Я УКРАЇНИ204

СОЦІОЛОГІЯ. ПОЛІТОЛОГІЯ

Калашникова Н.П., Жасузаков С.А.
НЕВОЕННОЕ ВЛИЯНИЕ ПОЛИТИКИ
«МЯГКОЙ СИЛЫ»: НА ПРИМЕРЕ КАЗАХСТАНА207

Марцінко Н.М.
БЕЗПЕКОВИЙ ЧИННИК СПІВПРАЦІ УКРАЇНИ
З ПОСТРАДЯНСЬКИМИ КРАЇНАМИ
ТА ЄВРОПЕЙСЬКИМИ ІНТЕГРАЦІЙНИМИ
ОБ'ЄДНАННЯМИ213

Онофрійчук В.А., Марченко В.О.
СЕРЕДНІЙ КЛАС В УКРАЇНСЬКОМУ СУСПІЛЬСТВІ:
СОЦІАЛЬНИЙ ТА ПОЛІТИЧНИЙ АСПЕКТИ..... 221

Рупташ Н.В.
СВІТОГЛЯД УКРАЇНЦІВ ДОХРИСТИЯНСЬКОГО
ПЕРІОДУ В ІСТОРІЇ СОЦІОЛОГІЇ..... 224

ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВО

Дубич К.В.
МЕНЕДЖЕРІАЛІЗМ В ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ
СИСТЕМИ ЗАЙНЯТОСТІ НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ:
ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД..... 228

Карнаухова М.Д.
НАРАТИВНА СТРАТЕГІЯ В КОНТЕКСТІ АНАЛІЗУ
УПРАВЛІНСЬКОГО ДИСКУРСУ..... 234

Серьогіна Н.О.
ТРУДОВЕ ПОСЕРЕДНИЦТВО В УКРАЇНІ
В ПЕРІОД ПОЛІТИКИ ВОЄННОГО КОМУНІЗМУ
(БЕРЕЗЕНЬ 1918 Р. – БЕРЕЗЕНЬ 1921 Р.)..... 238

Фандєєв М.Ю.
ПОКРАЩЕННЯ ЄДИНОЇ СИСТЕМИ
АНАЛІЗУ ІНФОРМАЦІЇ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ
НАЦІОНАЛЬНУ ПОЛІТИКУ ЗАЙНЯТОСТІ В УКРАЇНІ..... 242

Холостова А.М.
ДОДЕРЖАННЯ ВИМОГ НАССР
НА ХАРЧОВИХ ПІДПРИЄМСТВАХ УКРАЇНИ
ЯК СКЛАДОВА ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ..... 247

ЕКОНОМІКА

Білоусова А.Ю., Левенкова А.С.
ПОДІЄВИЙ ТУРИЗМ В УКРАЇНІ:
СТАН ТА ОСОБЛИВОСТІ253

Лозовський О.М., Шахнюк А.І.
СТРАТЕГІЯ ОПТИМІЗАЦІЇ
КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ
ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ
У СУЧАСНИХ УМОВАХ257

Шедяков В.Е.
РАЗВИТИЕ ТВОРЧЕСТВА И КОНВЕЙЕРИЗАЦИЯ
ОБЩЕСТВЕННО ЗНАЧИМЫХ ИННОВАЦИЙ.....260

УДК 37.02

Ковальчук І.В.,*к.пед.н., доцент кафедри педагогіки та соціальної роботи**Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, martinn195@i.ua***Кройтор О.П.,***к.ф.-м.н., асистент кафедри професійної та технологічної освіти і загальної фізики**Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, o.kroitor@chnu.edu.ua**Україна, м. Чернівці*

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ СПІВПРАЦІ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ

У статті представлено питання про підготовку майбутніх вчителів трудового навчання. Метою даної статті є висвітлення особливості співпраці викладача із студентами – майбутніми фахівцями. Під час підготовки фахівця необхідно сформувані соціальні, полікультурні, інформаційні компетентності, які дозволять вчителю успішно реалізуватись у професійній діяльності. Тому достатню увагу слід приділити співпраці між викладачем і студентом, яка орієнтована як на психологічний комфорт, так і на методичний компонент. Тобто співпраця між викладачами і студентами є одним із вирішальних факторів у освітньому процесі, оскільки саме вона дозволяє підвищити зацікавленість студентів вибраним фахом та забезпечити якісний рівень освіти.

Ключові слова: *співпраця, професійні навички, компетентності, технології, трудове навчання.*

Постановка проблеми. Сучасний розвиток економіки загострив проблему підготовки майбутніх учителів трудового навчання. Адже поява нової техніки вимагає кваліфікованих фахівців до роботи з нею. На вчителів трудового навчання лежить відповідальність за оволодіння учнями елементарними навичками роботи з різними інструментами, за формування умінь знаходити нестандартні рішення у виробничих ситуаціях. Складність підготовки майбутнього вчителя трудового навчання загострюється також і тим, що є потреба у кваліфікованому науково-педагогічному складі фахівців, які будуть працювати з майбутнім вчителем трудового навчання. Адже підготувати фахівця потрібно враховуючи сучасні світові досягнення науки і техніки. Відкриті кордони сприяють міграції фахівців і тому новий вчитель повинен бути конкурентоспроможним на ринку праці.

Доцільно також зауважити, що окрім фахової підготовки студента велику роль відіграє моральна підготовка. У цій площині вимоги до підготовки майбутнього фахівця трудового навчання збігаються з вимогами до підготовленого фахівця інших профілів. Окрім того є необхідність згадати, що виконувати обов'язки педагога може лише особа, що має відповідну педагогічну освіту, належний рівень професійної підготовки, здійснює педагогічну діяльність, забезпечує результативність та якість своєї роботи, фізичний та психічний стан здоров'я якої дозволяє виконувати професійні обов'язки в навчальних закладах середньої освіти [1]. Тому виходячи з цих вимог є доцільним розробити навчальні плани для підготовки фахівців та регламентувати роботу зі студентами-майбутніми фахівцями.

Отже, аналіз проблеми ми будемо проводити у двох площинах: перша: вимоги до майбутнього вчителя трудового навчання, а друга – вимоги до викладацького складу і способу організації життя студентів. Підкреслимо, що актуальність проблеми підтверджена значною кількістю різнопланових публікацій. Серед яких нам імпонують

роботи Н. Кузьміної, В. Сластьоніна, І. Зязуна, В. Гусева, М. Корця, С. Лісової, О. Коберника, В. Мадзігона, В. Стешенка, В. Титаренко, Г. Терещука, Д. Тхоржевського, А. Цини. У них автори обґрунтовують вимоги до вчителя і до вчителя трудового навчання, зокрема.

Разом з тим, хочемо звернути увагу на співпрацю викладача і майбутнього вчителя трудового навчання у процесі фахової підготовки.

Метою нашої статті є висвітлити особливості співпраці викладача і студента – майбутнього вчителя трудового навчання.

Виклад основного матеріалу. У освітньому процесі важливу роль відіграє співпраця усіх його учасників. Вона можлива лише за умови усвідомлення учасниками процесу мети й завдань, а також суті й призначення методів, засобів і форм освітньої роботи. У цьому розрізі Ш. Амонашвілі розглядав співпрацю усіх учасників освітнього процесу як основну умову продуктивного навчання і виховання [2]. На доцільності співпраці викладача і студента у ході освітнього процесу наголошував О.Л. Балан. Вона підкреслює, що співпраця у освітньому процесі може сприяти реформації, демократизації, гуманізації, гуманітаризації освітнього простору [3, с.3].

Своєрідність співпраці викладача і майбутнього вчителя трудового навчання у тому, що діяльнісна та емоційна основа цього процесу мають перебувати у єдності під час навчальних, пізнавальних, пошукових дій студента і викладача. У розрізі цього особливої ваги набуває мотиваційний бік навчання студента. Опитування студентів інституту фізико-технічних та комп'ютерних наук кафедри професійної та технологічної освіти і загальної фізики Чернівецького національного університету переконало, що для більшості майбутніх вчителів трудового навчання – 67% опитаних провідним мотивом є набуття якісних фахових знань, формування професійних навичок. Але є 20% майбутніх фахівців для яких домінуючим мотивом є отримання диплома про освіту, при цьому

3% здобувають фахову освіту за підтримки батьків і не знають чи будуть працювати за фахом, а 10% орієнтовані на працевлаштування за кордоном. При цьому підкреслимо, що такі показники виявилися приблизно однаковими при опитуванні студентів від 1 курсу до 4 курсу. Студенти магістратури виявили інші показники: для 70% студентів домінуючим мотивом виявилось бажання займатися науковою діяльністю за обраним профілем в Україні, а 25% – бажують працевлаштуватися за кордоном і лише 3% майбутніх фахівців навчаються для самореалізації на даному етапі свого життєвого циклу. Знання мотивації майбутніх фахівців важливе для професорсько-викладацького складу у тому аспекті, що сприятиме кращому налагодженню спілкування, сприятиме створенню відповідних умов для навчання і проходження практики, забезпечить психологічний комфорт учасникам освітнього процесу.

Особливо доцільно це робити у ході спецкурсів «Основи технічного проектування і моделювання», «Обробка конструкційних матеріалів», та предметів за вибором «Інформаційні технології та технічні засоби навчання», «Методи оцінки напружено-деформованого стану елементів конструкцій і механізмів», «Деталі машин». Особливістю цих предметів є те, що під час занять студенти не лише оволодівають теоретичними знаннями, але й мають можливість формувати практичні навички, розвивати наявні уже вміння під час виготовлення різноманітних предметів, деталей. У ході заняття для підтримання співпраці потрібно підтримувати самостійність і творчість студента.

Видається необхідним формування у студента розуміння різниці між поняттями «технологія» і «виробництво». Майбутній фахівець повинен розуміти, що «технологія» передбачає послідовність виконання певних дій, що забезпечать заздалегідь запланований результат, а «виробництво» – більш складне поняття, яке охоплює і технологію і результат і економіку.

У ході професійно орієнтованих предметів у майбутнього фахівця мають формуватися: соціальні компетентності, які передбачають готовність майбутнього вчителя брати відповідальність на себе; полікультурні, що орієнтовані на формування розуміння і поваги до мови, релігії, культури різних людей; комунікативні – орієнтовані на опанування усним і писемним спілкуванням, оволодіння кількома мовами; інформаційні спрямовані на оволодіння інформаційними технологіями, вміння здобувати, критично осмислювати та використовувати інформацію; саморозвитку та самоосвіти, розкриваються через готовність навчатися впродовж життя.

Важливо щоб у ході навчання в майбутніх фахівців формувалася професійна мобільність, яка орієнтована на широту підготовки майбутнього вчителя трудового навчання, забезпечує гнучкість до нового, критичне осмислення і переорієнтацію на викладання нового профілю трудового навчання у школі. Адже уроки трудового навчання є тими, зміст яких часто зазнає змін, відповідно до потреб розвитку економіки та соціальної структури суспільства.

Необхідним елементом співпраці викладача і майбутнього вчителя трудового навчання є психологічний компонент. Саме він забезпечує дієвість отриманих теоретичних знань і їх життєвість через можливість і

вміння вчителя забезпечити позитивну мотивацію учнів до набуття нових навичок; формування здатності формулювати проблемні ситуації перед учнями для осмислення практичної роботи, що її виконують учні.

Домінуючу роль у підтриманні результативної співпраці між викладачем і студентом є орієнтація на методичний бік проблеми. Методичний компонент спрямований на формування у майбутнього фахівця методичного мислення, оперування дидактико-методичними поняттями. Він визначає педагогічну спрямованість мислення, окреслює сферу професійної діяльності педагога. Формування у школярів технічних, технологічних і екологічних знань зумовлює складність уроків трудового навчання. Тому методика трудового навчання орієнтована на реалізацію завдань таких уроків у трьох напрямках:

Перший орієнтований на забезпечення учням знань про сучасні досягнення науки і техніки, вимоги сучасного виробництва з трудової підготовки молоді; матеріальний і соціальний аспекти людської діяльності. Важливим видається розуміння студентами не лише виробничого боку проблеми, але й розкриття ними перед учнями виховного потенціалу. Другим важливим напрямом є формування у майбутнього педагога добирати зміст навчального матеріалу до уроків трудового навчання. При цьому майбутній фахівець повинен добре орієнтуватися у навчальній програмі, планах, знати особливості життя населення того регіону, в якому розташована школа, володіти знаннями з педагогіки та психології. Майбутній педагог повинен визначати для себе критерії вибору навчального матеріалу відповідно до освітніх завдань уроку. Третій напрям роботи з майбутнім фахівцем передбачає озброєння його методами і прийомами роботи з класом. Це вміння планувати роботу свою, спільну роботу з учнями й самостійну роботу учнів. Майбутній педагог має бачити міжпредметні зв'язки його предмету з іншими предметами, володіти методами пояснення і керівництва роботою учнів класу. Принципи й способи організації уроків трудового навчання мають багато спільного з іншими предметами, але відрізняються також рядом специфічних факторів як у написанні конспекту уроку так і при його проведенні. Це дотримання правил техніки безпеки, організація робочого місця учня, колективна й індивідуальна робота, шкільна дисципліна. Важливим елементом, що впливає на співпрацю викладача і майбутнього вчителя трудового навчання є оцінювання студентських робіт. У цьому аспекті важливо враховувати індивідуальні й вікові особливості вихованців, наявний досвід практичної роботи, фахові навички. А на предметах педагогічного циклу потрібно познайомити з новаторським досвідом роботи з учнями С. Лисенкової, Ш. Амонашвілі, В. Шаталова та інших. Корисним є усвідомлення студентами, того, що оцінка на уроках трудового навчання відіграє більше підтримуючу й розвиваючу роль а не оцінюючу та караючу [4].

Доцільним у цьому блоці є ознайомлення майбутніх педагогів з методичною літературою: це праці з основ виробництва, методичні розробки уроків та окремі роботи, що присвячені окремим питанням трудового навчання у школі, наприклад, робота з конструктором, чи робота з папером.

Не можливо оминати увагою і практичну підготовку майбутніх вчителів трудового навчання у школах міста та області. У цьому аспекті співпраця набуває іншого характеру, оскільки передбачає орієнтацію на ширше коло учасників освітнього процесу: учні, батьки, педагогічний колектив, викладацький колектив, студент-практикант. Завдання, що розв'язуються в ході практики розробляються колективом кафедри і вони орієнтовані на достатній рівень оволодіння педагогічною майстерністю майбутнім вчителем трудового навчання. Вони включають проведення уроків з трудового навчання, виконання обов'язків класного керівника, знайомство з методичною роботою школи. Шкільна практика стимулює студента до самоосвіти і самовдосконалення, закріплює теоретичні знання, формує професійні навички.

Висновки. При підготовці майбутніх фахівців важливу роль відіграє співпраця між викладачем і студентом. Вона здійснюється як у процесуальному боці освітнього процесу так і у змістовому. Тому важливим є добре продукування змісту навчання для майбутніх педагогів, врахування мотивів навчання студентів та забезпечення якісного професорсько-викладацького складу.

Kovalchuk I.V.,

Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor of the Department of Pedagogy and Social Work of the Chernivtsi National University, martinn195@i.ua

Kroitor O.P.,

Ph.D in Physics and Mathematical Sciences, Assistant of the Department of General Physics of the Chernivtsi National University, o.kroitor@chnu.edu.ua

Ukraine, Chernivtsi

ACTUAL ISSUES OF COOPERATION IN THE TRAINING OF FUTURE TEACHERS OF LABOR EDUCATION

The article presents the question of the training of future teachers of labor education. The purpose of this article reports the particularities of the teacher's cooperation with students – future specialists. During the training, it is necessary to form social, multicultural, and informational competencies that will enable the teacher to successfully pursue a professional activity. Therefore, enough attention should be paid to the cooperation between the teacher and the student, which focuses on both psychological comfort and methodological component. Therefore, the cooperation between teachers and students is one of the important factors in the educational process. Cooperation allows it to increase the students' interest in the chosen specialty and provide a high level of education.

Key words: *cooperation, professional skills, competence, technology, labour training.*

Література

1. Закон України «Про загальну середню освіту» [Електронний ресурс].- Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua>.

2. Амонашвили Ш.А. Психологические основы педагогики сотрудничества : Кн. для учителя / Ш.А. Амонашвили. – Киев, 1991. – 110 с.

3. Балан Л. Дидактична взаємодія викладача і студента як фактор оптимізації процесу навчання: Автореф. дис.... канд. пед. наук, К., 1994. – 16 с.

4. Педагогічний пошук : книга для вчителя / Упоряд. І.Н. Баженова. – Київ : Радянська школа, 1989. – 496 с.

References

1. Zakon Ukrainy «Prozagalnu serednyu osvitu» [Elektronnyj resurs].- Rezhym dostupu : <https://zakon.rada.gov.ua>.

2. Amonashvily' Sh.A. Psichologichesky'e osnovy pedagogy'ky' sotrudny'chestva : Kn. Dlya uchytelya / Sh.A. Amonashvily' . – Ky'ev, 1991. – 110 s.

3. Balan L. Dy'dakty'chna vzayemodiya vy'kladacha i studenta yak faktor opty'mizaciyi procesu navchannya: Avtoref. dy's. ... kand. ped. nauk, K., 1994. – 16 s.

4. Pedagogichnyj poshuk : kny'ga dlya vchytelya / Uporjad. I.N. Bazhenova. – Ky'viv : Radyans'ka shkola, 1989. – 496 s.

